
ELŐSZÓ

Jó úton haladunk – mondhatnánk hátradőlve és karbafont kézzel, miután végigolvastuk az oktatási jogok biztosának 2003. évi beszámolóját. Az évről évre növekvő ügyszám, amivel megkeresik az oktatási ombudsmant, azt jelzi, hogy egyre több esetben derülnek ki a jogsértések, és egyre több esetben sikerül segítséget nyújtani az azt elszenvedőknek. Elégedettek azonban nem lehetünk, hiszen még mindig sokan vannak, akik fel sem ismerik, ha az oktatás során nem veszik figyelembe jogukat, sőt nem kevés esetben nincsenek is tisztában azokkal. Nagyon fontos tehát, hogy ez az éves beszámoló minél több oktatási szereplő kezébe eljusson, hogy tanulságul szolgálhasson. Nagyon fontos, hogy évről-évre, napról-napra mind többen legyenek, akik tudják, hogy van, akihez fordulhatnak, aki védelmet adhat akár a minisztériummal, a miniszterrel szemben is, ha az nem jogszerűen jár el. Így azt gondolom, jótékony hatással bír az oktatási jogok biztosának munkájára az is, hogy immár a miniszter személyétől függetlenül végezheti a munkáját, így nagyobb bizalmat élvezhet a hozzáfordulók részéről.

Különösen fontos, hogy most, amikor jelentős átalakulás zajlik mind a magyar közoktatásban, mind a felsőoktatásban, kiemelt figyelmet kapjanak az oktatásban szereplők jogai, hiszen egy-egy reform során óhatatlanul keletkeznek érdeksérelmek, jogviták. Részben összefügg ez azzal, hogy Magyarország 2004 május 1-jétől az Európai Unió tagja, de sokkal inkább azzal, hogy a magyarországi oktatási szerkezet idejétmúlt rendszerét fel kell számolni.

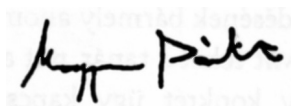
Az elmúlt évi módosítás során sok olyan szabályozás is bekerült a közoktatási törvénybe, amely alapvető jogokat érint, és amelyre már évtizedek óta szükség lett volna. Ilyen például a hátrányos megkülönböztetés tilalma és a pedagógusok titoktartási kötelezettsége, amelyek nem csupán a testi, hanem a lelki erőszakot is igyekeznek háttérbe szorítani. Nagyon fontos rendelkezések ezek, ami abból is látszik, hogy már a törvénymódosítás során –

---

párhuzamosan az oktatási jogok biztosának vizsgálatával az iskolán belüli erőszakról – sikerült erre a problémára irányítani a figyelmet, és számos ilyen ügygel fordultak az oktatási ombudsmanhoz.

A növekvő esetszám, a szélesedő ügykör önmagában is egy sikeres és magas színvonalú munka eredménye, amiért köszönet illeti a hivatal munkatársait. Ezzel együtt azt gondolom, egy kedvező folyamatnak csak a kezdeténél tartunk. Sok tennivaló van még a törvényalkotás terén is, de talán még több annak érdekében, hogy az információ a jogi lehetőségekről, az oktatási jogok biztosának tevékenységéről eljusson az iskolákba, a tanulókhöz, szülőkhöz, tanárokhoz.

A hivatal minden munkatársának további munkájához ezúton is sok sikert kívánok.

Dr. Magyar Bálint
oktatási miniszter

„Ha a vadász fegyvert fog a nyúlra,
a nyúl pártján vagyok,
ha a nyúl a káposztába harap, a káposztáén.”

Benedek Elek

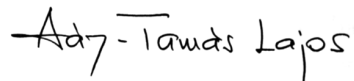

AZ OKTATÁSI JOGOK BIZTOSÁNAK BESZÁMOLÓJA 2003. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Az Oktatási Jogok Miniszteri Biztosa Hivatalának feladatairól és működésének szabályairól szóló 40/1999. (X. 8.) OM rendelet (a továbbiakban: Ojbr.) előírja számunkra azt a kötelezettséget, hogy tevékenységünkről évente beszámoljunk az oktatási miniszternek. Fontosnak tartjuk, hogy e beszámoló közzététele által a nyilvánosságot is tájékoztassuk működésünkről. Hivatalunk 1999. december 1-jén kezdte meg működését, negyedik beszámolónk a 2003. január 1-jétől 2003. december 31-éig terjedő időszakban végzett tevékenységünket mutatja be.

Budapest, 2003. március 31.

Aáry-Tamás Lajos

